

Ämmäsuon yhdyskuntajätteen kaatopaikasta ongelmajätteen kaatopaikka?

Espoon demarit ottivat 30.3.2005 kantaa jätehuoltoon. Kannanotossa puollettiin jätteen polttoa.

Olisiko mahdollista, että kannanotoissa tarkasteltaisiin myös polton lopputuotteen, tuhkien sijoitusta? Näitä kahta asiaa ja niiden vaikutuksia olisi tarkasteltava loogisena jatkumona.

Nyky suunnitelmien mukaan tuhkat kuljetettaisiin stabiloimattomina Ämmäsuolle. Ongelmajätteen, tartuntavaarallisten (sairaalajätteet ja tullin hävityserät) ja terveydelle vaarallisten (mm. tuhkat ja asbesti) jätteen käsittely tapahtuisi n. 400 m päässä asutuksesta. Suunnitelmista ei ole tullut varmuutta mitä, missä kaikkialta ja miten poltettuja ja minkä laatuista tuhkia aiottaisiin Ämmäsuolle ottaa vastaan. Viimeisessä YTV:n YVA (ympäristövaikutusten arvioinnin)-infossa tiedusteltiin mihin Helsingin Energia aikoo tuhkansa tulevaisuudessa sijoittaa. Konsultilta lipsahti: "Toistaiseksi Tytyriin." Siis toden näköisesti nekin aiottaisiin sijoittaa Ämmäsuolle. Jos alkuun päästään eivät viranomaiset, päättäjät tai asukkaat pysty toimintaa kontrolloimaan, saatikka valvomaan. Asukkaiden kohdalla näin ei ole tarkoituskaan. Ämmäsuolla on koko ajan hiertänyt riittävän ympäristövalvonnan puute. Hyvin ei tunnu sujuvan Ruotsissakaan, jota on pidetty jätteen polton hyvänä esimerkkinä. Se, että Ämmäsuosta tulisi vielä ongelmajätteen loppusijoituspaikka ei ole suotuisaa kehitystä alueen ympäristölle ja asukkaille. Sitä on syytä sinnikkäästi ja julkisesti vastustaa!

Tytyrin kaivoksessa on tuhkiille tilaa vielä moniksi kymmeniksi vuosiksi. Samoin Aijalan sinkkikaivos on hyödyntämättä. Ongelmajätteen kuljetus, käsittely ja loppusijoitus Ämmäsuolle louhittuihin kaivantoihin, täytön aikana pressuilla tai siirrettävällä katoksella katettunakin, muodostanee varmasti suuremman haitan mm. ilmanpäästöillään kuin itse poltto tämän päivän tekniikalla. Ongelmajätteen sijoitus Ämmäsuolle olisi YTV:lle mm. logististen kustannusten säästö. Mutta millä hinnalla? Ämmäsuon kaatopaikan perustamisen aikainen vesihallitus totesi alueen soveltumattomaksi kaatopaikkatoiminnoille. Kantaa perusteltiin sillä, että alue on vesistöllisesti vaikeasti hallittavissa. Myös sementti, jolla tuhkat on suunniteltu stabiloitavaksi, suodattaa pitkällä aikavälillä. Runsaat vesisateet, joiden kasvihuoneilmiön myötä ennustetaan yhä kasvavan, ovat jo tuottaneet vaikeuksia Ämmäsuon kaatopaikka-alueen vesien hallintaan. Aina on uskottu parhaaseen mahdolliseen tekniikkaan, mutta taloudelliset säästöt ja puutteelliset tutkimukset ovat estäneet BAT'in noudattamisen.

Ämmäsuon kaatopaikan alaisen kalvon uskottiin olevan ikuinen ja puhkeamaton. Se oli silloista parasta mahdollista tekniikkaa. Tulipalojen väitettiin Ämmäsuolla olevan vain teoreettinen mahdollisuus. Tuhkat, joita Ämmäsuolle on jo läjitetty sisältävät mm. vanadiinia. Pohjavesien vanadiinimittausarvoja vähätellään. Kalvo on pettänyt, tulipalot Ämmäsuolla toistuvat ja mm. vanadiiniarvot ovat poikkeuksellisen korkeat. Tulokset tiedämme, seurauksia ja niistä veronmaksajille aiheutuvia kustannuksia voimme vain aavistaa.

Nyky menolla Ämmäsuolla ei voida jatkaa. Ratkaisu pitää löytyä. Sillä, että Ämmäsuon yhdyskuntajätteen kaatopaikasta muodostetaan ongelmajätteen kaatopaikka ja että YTV:n toiminnoille asemakaavoitetaan yhä suurempia alueita, ei Ämmäsuon laajenemista ja haittoja rajoiteta.

Missä on muiden pääkaupunkiseudun kuntien jätehuollon vastuu? Miksi Espoo ja Kirkkonummi alistuvat muun pääkaupunkiseudun hyväksikäyttöön? Kai täälläkin liki 500

hehtaarin alue olisi voitu kaavoittaa esim. verotuksellisesti Espoota ja Kirkkonummaa hyödyntävään käyttöön? Näin toimii esim. Helsinki, pääkaupunkiseudun suurin jätteen tuottaja.

Arja Alho
Kirkkonummi
Ämmäsuoliikkeen aktiivinen jäsen

Lisää asiasta katso: www.ammassuoliike.info

Teksti julkaistu Länsiväylässä 1.5.2005 pari lausetta lyhennettynä otsikolla ”Ämmäsuosta ongelmajätteiden kaatopaikka?” ja Kirkkonummen Sanomissa huhtikuun lopulla.